

Swyddfa dros Reoli Niwclear (ONR) Adroddiad Safle ar gyfer Wylfa

Adroddiad ar gyfer y cyfnod 1 Gorffennaf - 30 Rhagfyr 2017

Rhagair

Cyhoeddir yr adroddiad hwn fel rhan o ymrwymiad ONR i drefnu bod gwybodaeth ynghylch gweithgareddau arolygu a rheoleiddio'n perthyn i'r safle uchod ar gael i'r cyhoedd. Dosbarthir adroddiadau i aelodau ar gyfer SSG Wylfa a hefyd maent ar gael ar y wefan ONR (<http://www.onr.org.uk/lrc/>).

Fel arfer mae arolygwyr ONR yn mynychu cyfarfodydd SSG ble cyflwynir yr adroddiadau hyn a byddant yn ymateb i unrhyw gwestiynau a godir yno. Dylai unrhyw berson sy'n dymuno gwneud ymholiadau ynghylch materion a gwmpasir gan yr adroddiad hwn gysylltu ag ONR.

TABL CYNNWYS

1	AROLYGIADAU.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2	MATERION ARFEROL.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3	MATERION ANARFEROL.....	4
4	GWEITHGARWCH RHEOLEIDDIOL.....	5
5	NEWYDDION GAN ONR.....	5
6	CYSYLLTIADAU.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

1 AROLYGIADAU

1.1 Dyddiadau arolygu

Fe wnaeth yr arolygydd safle ONR arolygiadau ar y dyddiadau dilynol yn ystod y 1af Gorffennaf i 31ain Rhagfyr 2017

3-4 Gorffennaf
25-27 Gorffennaf
14 Medi
20-21 Medi
24-26 Hydref
4-7 Rhagfyr

Ymgwymerodd arolygydd arbenigol diogelwch tân ONR ag arolygiad ar 14 Medi.
Ymgwymerodd arolygwyr arbenigol diogelwch confensiynol ONR ag arolygiad ar 19 Gorffennaf.

2 MATERION ARFEROL

2.1 Arolygiadau

Gwneir arolygiadau fel rhan o'r broses ar gyfer monitro cydymffurfiad â:

- yr amodau a atodir gan ONR i'r drwydded safle niwclear a roddwyd o dan Ddeddf Safleoedd Niwclear 1965 (NIA65) (fel y'i diwygiwyd);
- Deddf Ynni 2013
- Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974 (HSWA74); a
- rheoliadau a wnaed o dan HSWA74, er enghraifft Rheoliadau Ymbelydriadau Ioneiddio 1999 (IRR99) a Rheoliadau Rheoli Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1999 (MHSWR99).

Mae'r arolygiadau'n golygu monitro gweithredoedd y trwyddedwr ar y safle mewn cysylltiad â digwyddiadau, gweithrediadau, cynnal a chadw, prosiectau, addasiadau, newidiadau achos diogelwch ac unrhyw faterion eraill a allai effeithio ar ddiogelwch. Mae'n ofynnol i'r trwyddedai wneud a gweithredu trefniadau digonol o dan yr amodau a atodir i'r drwydded er mwyn sicrhau cydymffurfiad cyfreithiol. Mae arolygiadau'n ceisio barnu digonolrwydd y trefniadau hyn a'u gweithredu fel ei gilydd.

Yn y cyfnod hwn, roedd arolygiadau o (safle/gorsaf) yn cwmpasu'r dilynol:

- archwilio, cynnal a chadw, arolygu a phrofi;
- rheoli gweithrediadau gan gynnwys rheoli a goruchwyllo;
- hyfforddiant, cymwysterau a phrofiad staff;
- addasiadau i offer, cyfarpar ac achosion diogelwch;
- adeiladu ac/neu gomisiynu offer;
- parodrwydd am argyfwng;
- diogelwch radiolegol
- rheoli gwastraff ymbelydrol;
- dadgomisiynu;
- newidiadau sefydliadol;
- sicrwydd ansawdd a chofnodion;
- diogelwch diwydiannol:

Yn gyffredinol, fe wnaeth ONR farnu bod y trefniadau oedd wedi'u gwneud a'u gweithredu gan y safle mewn ymateb i ofynion diogelwch yn ddigonol yn y meysydd a arolygwyd. Fodd bynnag, lle ystyriwyd bod angen gwelliannau, fe wnaeth y trwyddedai ymrwymadau boddhaol i drafod y problemau, a bydd yr arolygydd safle'n monitro cynnydd yn ystod ymweliadau'r dyfodol. Lle bydd angen, bydd ONR yn cymryd camau gorfodi rheoleiddiol ffurfiol i sicrhau y gweithredir mesurau unioni yn ôl amserlenni rhesymol ymarferol.

Cell Storio Sych 4 (DSC4) – Adfer Gwastraff Lefel Ganolraddol (ILW)

Mae Magnox Cyf yn ymgymryd â rhaglen waith i adfer ILW sy'n weddill o Gell Storio Sych 4 i becynnau gwastraff sy'n addas ar gyfer storio hirdymor. Gofynnodd ML am gymeradwyaeth ONR o dan ei drefniadau i godi'r pwynt dal i ddechrau adfer DSC4 ILW. Yn dilyn asesiad o'r achos diogelwch a'r arolygiad parodrwydd i gael tystiolaeth i lywio ei benderfyniad ynghylch rhoi caniatâd, cododd ONR y pwynt dal ac mae ML wedi cychwyn gweithrediadau adfer.

Cau Allan yr Hysbysiad Gwella

Ar 31ain Gorffennaf 2017, ysgrifennodd ONR at ML yn cadarnhau ei fod wedi cydymffurfio â gofynion yr Hysbysiad Gwella sy'n ei gwneud yn ofynnol i ML adolygu (ac os oes angen adolygu'r) trefniadau dogfenedig ar gyfer rheoli deunyddiau sy'n cynnwys asbestos sy'n bresennol ar safle trwyddedig Wylfa.

Roedd ONR yn ystyried, er gwaethaf y gwaith a wnaed gan ML hyd yn hyn, bod pryderon yn parhau ynghylch y risg a gyflwynir gan ddeunyddiau sy'n cynnwys asbestos (ACM) a leolir ar safle Wylfa. Mae gan ML hefyd lawer iawn o waith sy'n weddill i weithredu'r trefniadau diwygiedig yn llawn. Mae angen i'r rhain drosi'n gamau sy'n arwain at leihau perygl asbestos a risgiau cysylltiedig ar safle Wylfa.

O ganlyniad, bydd ONR yn cynnal sylw rheoleiddiol i sicrhau bod ML yn cadw'r ffocws angenrheidiol ar reoli asbestos ar safle Wylfa a bydd yr angen am gamau rheoleiddio pellach yn cael eu hystyried wrth i'r gwaith hwn fynd rhagddo.

Ymarfer Argyfwng Charlie 17

Gwelodd arolygwyr ONR "Ymarfer Charlie 17", ymarfer diogelwch a gynlluniwyd i ddangos effeithiolrwydd y trefniadau argyfwng ôl-gynhyrchu yn Wylfa. Barnodd yr arolygwyr fod elfennau'r ymarfer a welwyd yn dangos lefel dda o orchymyn a rheolaeth. Yn ystod y cyfarfod yn syth ar ôl yr ymarfer, cadarnhaodd ONR ei fod wedi nodi dim ond meysydd bach i'w gwella; roedd y rhain hefyd wedi eu nodi gan staff ML. O ganlyniad, gan fod yr ymarfer arddangos wedi bod yn llwyddiannus, roedd y gwelliannau a sefydlwyd o'r ymarfer flaenorol a nodi meysydd pellach i'w gwella o'r ymarfer hon, barnodd ONR fod y trefniadau'n ddigonol.

2.2 Gwaith arall

Cynhaliodd yr arolygydd safle gyfarfod cyfnodol gyda chynrychiolwyr diogelwch, i gefnogi eu swyddogaeth o gynrychioli cyflogaion a derbyn gwybodaeth ynghylch materion sy'n effeithio ar eu hiechyd, diogelwch a lles yn y gwaith.

3 MATERION ANARFEROL

Mae'n ofynnol i drwyddedeion gael trefniadau i ymateb i faterion a digwyddiadau anarferol. Mae arolygwyr ONR yn barnu digonolrwydd ymateb y trwyddedai, gan gynnwys camau a gymerir i weithredu unrhyw welliannau sydd eu hangen.

Nid oedd unrhyw faterion neu ddigwyddiadau arwyddocaol yn ystod y cyfnod.

4 GWEITHGARWCH RHEOLEIDDIOL

Gall ONR gyhoeddi dogfennau ffurfiol i sicrhau cydymffurfiad â gofynion rheoleiddiol. O dan amodau trwydded safle niwclear, mae ONR yn cyhoeddi dogfennau rheoleiddiol, sydd naill ai'n caniatáu gweithgaredd neu'n mynnu bod rhyw fath o gamau'n cael eu cymryd; fel arfer gelwir y rhain gyda'i gilydd yn 'Offerynnau Trwydded' (LIs), ond gallant ymddangos ar ffurfiau eraill. Ar ben hynny, gall arolygwyr gyhoeddi Hysbysiadau Gorfodi i sicrhau gwelliannau i ddiogelwch.

Ni chyhoeddwyd LIs na Hysbysiadau Gorfodi yn ystod y cyfnod.

5 NEWYDDION GAN ONR

Cynllun gorsaf ynni niwclear newydd wedi'i gymeradwyo

Mae'r Adweithydd Dŵr Berw Uwch y DU (UK ABWR), a gynlluniwyd gan Hitachi-GE, yn addas i'w adeiladu yn y DU, cadarnhaodd y rheoleiddwyr ar ôl cwblhau asesiad manwl o'r cynllun adweithydd niwclear. Mae'r Swyddfa Rheoleiddio Niwclear (ONR), Asiantaeth yr Amgylchedd a Chyfoeth Naturiol Cymru, y rheoleiddwyr sy'n ymgymryd â'r Asesiad Cynllun Generig o gynlluniau adweithyddion newydd, yn fodlon bod yr adweithydd hwn yn diwallu disgwyliadau rheoleiddiol ar ddiogelwch, diogeled ac amddiffyniad amgylcheddol ar yr adeg hon o'r broses reoleiddio.

Mae ONR wedi cyhoeddi Cadarnhad o Dderbyn Cynllun (DAC) ac mae'r asiantaethau amgylcheddol wedi cyhoeddi Datganiad o Dderbynioldeb Cynllun (SoDA) i Hitachi-GE.

Cam 2 o'r asesiad adweithydd niwclear

Fe wnaethom gyhoeddi hefyd ar 16 ym mis Tachwedd ein bod yn symud ymlaen i gam nesaf ein hasesiad o dechnoleg adweithydd HPR1000 General Nuclear System Ltd. Mae hyn yn golygu y byddwn ni yn awr yn dechrau'r cyfnod asesu technegol. Yn ogystal, gall pob aelod o'r cyhoedd roi eu barn a dod o hyd i ragor o wybodaeth am y cynllun trwy fynd i wefan UKHPR 1000 yn www.ukhpr1000.com

Ymateb ONR i'r asesiad effaith BEIS

Mae'r Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (BEIS) wedi cyhoeddi ei Hasesiad Effaith o'r Mesur Trefniadau Diogelu Niwclear yn ddiweddar ac sy'n cyfeirio at waith rheoleiddio ONR. Fe wnaethom gysylltu â BEIS i egluro dau bwynt o fewn y ddogfen fel rhan o'n hymgysylltiad adeiladol parhaus â nhw i ddatblygu trefn fesurau diogelu ddomestig fel rhan o ymadael ag Euratom. Y cyntaf yw bod ONR yn rheoleiddio'r diwydiant niwclear, nid yw'n darparu gwasanaethau iddo. Yn ail, mae polisi'r Llywodraeth wedi datblygu ers i'r asesiad gael ei wneud a'r bwriad yw sefydlu fframwaith rheoleiddio sy'n gadarn ac mor gynhwysfawr ag Euratom. Mae hyn yn golygu nad ydym mewn sefyllfa i nodi arbedion posibl yn ein hymagwedd reoliadol ar hyn o bryd.

Gan ein bod yn cefnogi BEIS yn ei ddatblygiad o ddeddfwriaeth eilaidd, byddwn ni'n rhoi cyngor i'r Llywodraeth i lywio'r asesiad effaith a ragwelir ar gyfer rheoleiddio mesurau diogelu niwclear.

6 CYSYLLTIADAU

Swyddfa dros Reoli Niwclear
Redgrave Court
Merton Road
Bootle
Glannau Mersey
L20 7HS

gwefan: www.onr.org.uk
e-bost: ONREnquiries@onr.gsi.gov.uk

Cyhoeddir y ddogfen hon gan y Swyddfa dros Reoli Niwclear (ONR). I gael rhagor o wybodaeth am ONR, neu i adrodd am anghysondebau neu anghywirdebau yn y cyhoeddiad hwn, ewch i <http://www.onr.org.uk/feedback.htm>.

© *Swyddfa dros Reoli Niwclear, 2018*

Os dymunwch aildefnyddio'r wybodaeth hon ewch i www.onr.org.uk/copyright.htm am fanylion.
Cyhoeddwyd 01/18

Ar gyfer dogfennau cyhoeddus, mae'r copi electronig ar y wefan ONR yn aros fel y fersiwn mwyaf cyfredol sydd ar gael i'r cyhoedd ac mae copïo neu argraffu'n golygu nad yw'r ddogfen hon wedi'i rheoli.